

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Informaci o stavu implementace schématu pro naplnění závazku povinných úspor energie podle čl. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti a revize predikce dosažených úspor energie z jednotlivých opatření
Č. J.	71/2021
DATUM ZPRACOVÁNÍ	27. září 2021
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Harnych
TELEFON	225 279 204
E-MAIL	jharnych@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR předkládá připomínky k Informaci o stavu implementace schématu pro naplnění závazku povinných úspor energie podle čl. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti a revize predikce dosažených úspor energie z jednotlivých opatření.

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. Připomínka k Manažerskému shrnutí (str. 2)

Požadujeme odstavec doplnit:

Zásadním předpokladem naplnění predikce je zachování stanovených alokací v programech podpory, stabilní míra dotační nákladovosti na jednotku úspory energie a podpora absorpční kapacity prostřednictvím neinvestičních opatření. **Za účelem snížení deficitu je potřebné usilovat o iniciaci úsporných opatření ze strany státu – např. informační kampaně a dalších dodatečných opatření**, navýšení příspěvku dobrovolných dohod, prostřednictvím motivace dalších subjektů přistoupit ke schématu a zvýšit míru realizace energeticky úsporných opatření z již uzavřených dohod.

A dále doplnit mezi doporučení:

„Zajistit vyhodnocení kampaně MPO na podporu energetických úspor a její pokračování a zintenzivnění v dalších letech“.

Odůvodnění:

Snížit deficit nemohou zajistit pouze dobrovolné dohody, jejichž podpora ze strany státu je stále poměrně omezená. Je třeba se zaměřit na všechna opatření. Dobrovolné dohody jsou doplňkovým opatřením k opatřením iniciovaným ze strany státu.

Zásadní podmínkou predikce je také možnost započítávat úspory energie z fosilních paliv včetně zemního plynu, což návrh směrnice EED Evropské komise neumožňuje a který by zásadně ovlivnil úspory energie z Modernizačního fondu a OPŽP (viz také připomínka č. 8). V tomto ohledu by byl zajímavý propočet, jakého množství úspor energie by se zákaz týkal.

Kampaň MPO na podporu úspor energie je důležitým doplňkovým nástrojem, který ovlivňuje úspěšnost dalších opatření a měla by mu být věnována odpovídající pozornost.

Tato připomínka je zásadní.

2. Připomínka k chybějícím behaviorálním opatřením v tabulce č. 4 (str. 8)

Tabulka č. 4: Aktualizovaný přehled opatření schématu pro plnění závazku dle čl. 7 a odhadované úspory energie pro období 2021-2030 neobsahuje žádná behaviorální opatření. Požadujeme doplnit aspoň úspory energie z proběhlé informační kampaně v roce 2020.

Odůvodnění:

Vnitrostátní plán předpokládal významné kumulované úspory energie ve výši 30 PJ z informační kampaně. Pokud brání vyhodnocení přínosů chybějící metodika, je možné zpracovat aspoň expertní odhad.

Tato připomínka je zásadní.

3. Připomínka k doplnění pokračování informační kampaně v tabulce č. 4 (str. 8)

Požadujeme doplnit jako další opatření pokračování informační kampaně v období 2021-2030. Je žádoucí dle připomínky č. 1 provést vyhodnocení proběhlé informační kampaně a nastavit její pokračování.

Odůvodnění:

Informační podpora pro realizaci úspor energie považujeme za stěžejní „měkké“ opatření pro osvětu veřejnosti, které stát vysílá signál, že úspory energie jsou jeho prioritou.

Tato připomínka je zásadní.

4. Připomínka k opatření dobrovolné dohody v tabulce č. 4 (str. 8)

Požadujeme vyjasnění výpočtu 33,2 PJ kumulovaných úspor. Pokud se jedná o odhad úspor v rámci již podepsaných dohod, mělo by být do tabulky č. 4 doplněno opatření s odhadem úspor energie z dobrovolných dohod nově uzavřených v období 2021-2030, např. z řad průmyslových podniků, významných spotřebitelů energie.

Odůvodnění:

Rozumíme, že 33,2 PJ se jedná o předběžný odhad, který bude upřesněn v následujících letech. Není ale zcela zřejmé, jestli 33,2 PJ obsahuje také odhad úspor energie z budoucích dobrovolných dohod.

Tato připomínka je zásadní.

5. Připomínka k doplnění opatření „Osvobození trakce od platby POZE“ do tabulky č. 4 (str. 8)

Požadujeme doplnit nové opatření „Osvobození trakce od platby POZE“ dle schváleného zákona o POZE a vyčíslit úsporu energie, kterou odhadujeme v jednotkách PJ/rok.

Odůvodnění:

Novela zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie osvobozuje množství trakční elektrické energie spotřebované při provozování drážní dopravy na dráze železniční, tramvajové, trolejbusové a lanové od poplatku za podporu elektřiny z POZE. Odhadovaná výše snížení výběru je 0,9 mld. Kč/rok. Jedná se o přímou podporu energeticky úspornější dopravy iniciovanou státem, proto se domníváme, že je státem vykazatelná a neměla by chybět v opatřeních v tabulce č. 4.

Tato připomínka je zásadní.

6. Připomínka k doplnění opatření „Kompenzace nepřímých nákladů“ do tabulky č. 4 (str. 8)

Požadujeme doplnit nové opatření „Kompenzace nepřímých nákladů“ dle novely nařízení vlády č. 565/2020 Sb., která má být v září/říjnu 2021 schválena vládou, a vyčíslit úspory energie.

Odůvodnění:

Novela nařízení vlády č. 565/2020 Sb., o podmínkách poskytnutí kompenzací nepřímých nákladů pro odvětví, u kterých bylo zjištěno značné riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí nákladů spojených s emisemi skleníkových plynů do cen elektřiny, nově zavádí podmínky pro uznání žádosti o kompenzace. Jedna z podmínek je provést opatření doporučená ve zprávě o energetickém auditu, pokud reálná návratnost příslušných investic nepřesahuje 3 roky. Žadatelé o kompenzaci tak jsou motivováni k úsporám energie, které jsou státem iniciované a tudíž vykazatelné. Kompenzace za rok 2021 se předpokládají ve výši 1,2 mld. Kč, celkové výdaje za období 2021-2030 se odhadují ve výši 35,6 mld. Kč.

Tato připomínka je zásadní.

7. Připomínka k chybějícímu opatření „NPO Komponenta 2.1“ v tabulce č. 4 (str. 8)

Požadujeme doplnit opatření NPO Komponenta 2.1 s alokací 6,7 mld. Kč a vyčíslit úspory energie.

Odůvodnění:

Národní plán obnovy v komponentě 2.1 Udržitelná a bezpečná doprava uvádí, že budou podporovány investice do elektrizace tratí a zajištění trakčního výkonu na napájecích stanicích tak, aby bylo možné zajistit narůstající rozsah vlakové dopravy s náklady 6,7 mld. Kč. Cílem je vytvářet podmínky pro energetické úspory dopravní soustavy.

Tato připomínka je zásadní.

8. Připomínka ke kapitole Přepřepovaná směrnice o energetické účinnosti (str. 10)

Navrhujeme uvést kapitolu v následujícím tvaru:

V rámci balíčku „Fit for 55“ byla 14. července 2021 představena přepřepovaná směrnice o energetické účinnosti spolu s dalšími legislativními předpisy cílícími na dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050. Součástí revidované směrnice je zásadní navýšení závazku kumulovaných úspor energie dle čl. 7 a také omezení započitatelnosti některých opatření, zejména úspor energie v budovách na zdrojích využívajících fosilní paliva. Návrh také požaduje započítat deficit z uplynulého závazkového období k závazku období aktuálního.

¹ MPO bude v rámci vyjednávání aktivně vystupovat v souladu s rámcovou pozicí proti navýšení závazku povinných úspor i proti omezení možností pro jeho plnění, nicméně lze očekávat navýšení závazku dle čl. 7 směrnice 2012/27/EU.

¹ ČR svůj závazek v závazkovém období 2014-2020 nenaplní, při analýze schopnosti plnění čl. 7 tak musí kalkulovat s podstatným navýšením závazku jednak o navýšení ambicí v rámci balíčku „Fit for 55“ a jednak o deficit úspor energie z 2014-2020.

Odůvodnění:

Nejprve je vhodné shrnout klíčové návrhy v rámci revize směrnice o energetické účinnosti včetně nezapočtení úspor na zdrojích na fosilní paliva a potom uvést stanovisko MPO k těmto návrhům.

Tato připomínka je zásadní.

9. Připomínka ke kapitole Doporučení (str. 11)

Požadujeme doplnit doporučení:

„Zajistit vyhodnocení kampaně MPO na podporu energetických úspor a její pokračování a zintenzivnění v dalších letech“.

Odůvodnění:

Kampaň MPO na podporu úspor energie je důležitým doplňkovým nástrojem, který ovlivňuje úspěšnost dalších opatření a měla by mu být věnována odpovídající pozornost.

Tato připomínka je zásadní.

10. Připomínka k opatření Operační program Doprava (MD) (str. 13)

Navrhujeme doplnit popis opatření o úspory energie dosažené realizací investic do elektrizace tratí a následně aktualizovat tabulku č. 4.

Odůvodnění:

V popisu opatření OP Doprava je počítáno pouze s úsporami z výstavby infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic. OP Doprava však ve specifickém cíli 2.1.1.1. Rozvoj inteligentní, bezpečné, udržitelné a intermodální sítě TEN-T odolné vůči změnám klimatu bude podporovat investice do elektrizace tratí a modernizace trakční soustavy, včetně konverze na střídavou trakční soustavu 25 kV/50 Hz, které povedou k úsporám energie.

Tato připomínka je zásadní.

DOPORUČUJÍCÍ PŘIPOMÍNKY

11. Připomínka k očištění překryvů a dvojího započítání v tabulce č. 4 (str. 8)

Doporučujeme rozepsat číslo -78 200 TJ a -14 800 mil. Kč, aby bylo zřejmé, o jaké překryvy opatření se jedná.